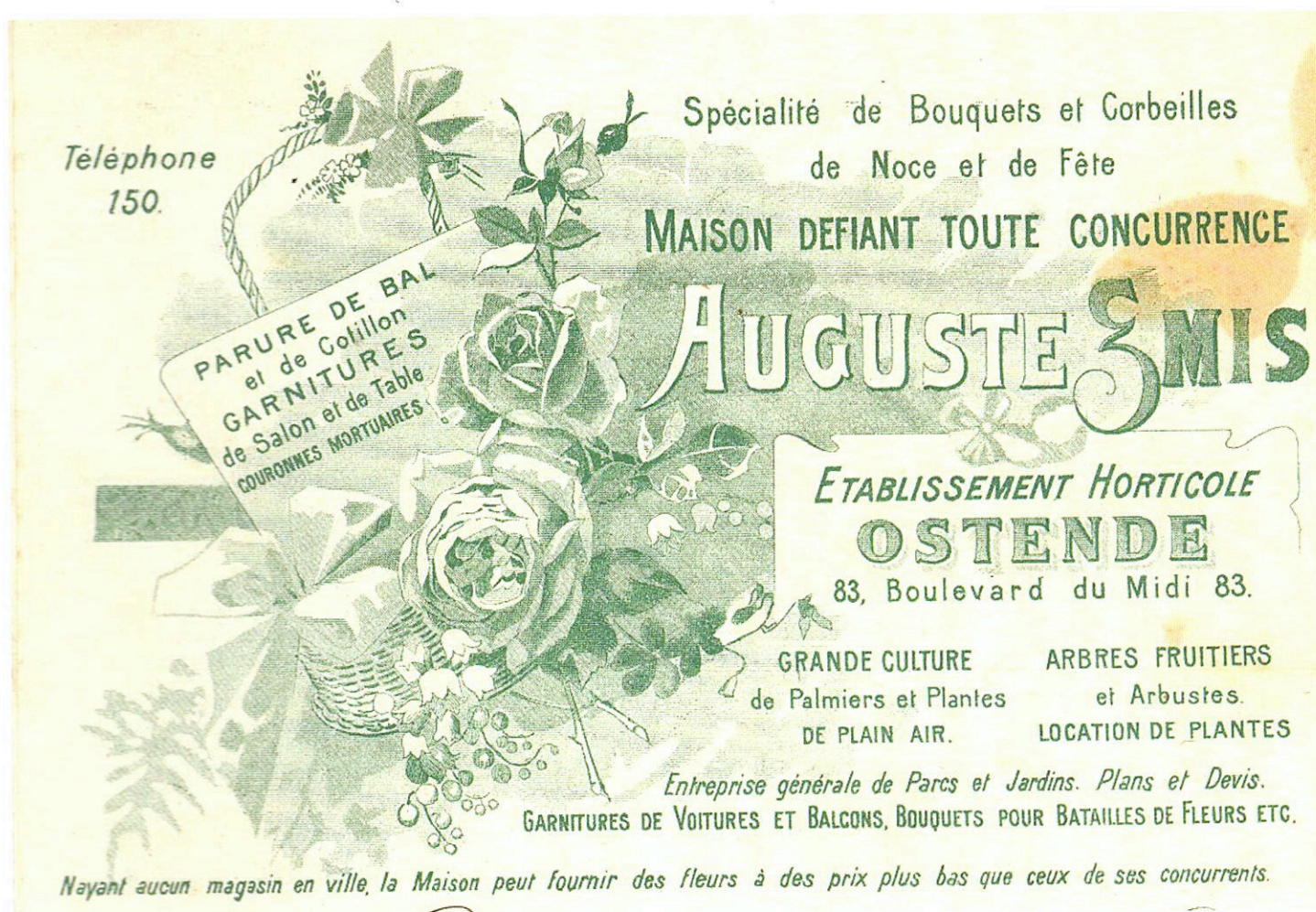

MAANDBLAD

OKTOBER 2019

Verschijnt niet in juli en augustus

Téléphone
150.

PARURE DE BAL
et de Cotillon
GARNITURES
de Salon et de Table
COURONNES MORTUAIRES

Spécialité de Bouquets et Corbeilles
de Noce et de Fête

MAISON DEFIAANT TOUTE CONCURRENCE

AUGUSTE SMIS

ÉTABLISSEMENT HORTICOLE
OSTENDE
83, Boulevard du Midi 83.

GRANDE CULTURE
de Palmiers et Plantes
DE PLAIN AIR.

ARBRES FRUITIERS
et Arbustes.
LOCATION DE PLANTES

Entreprise générale de Parcs et Jardins. Plans et Devis.
GARNITURES DE VOITURES ET BALCONS, BOUQUETS POUR BATAILLES DE FLEURS ETC.

Nayant aucun magasin en ville, la Maison peut fournir des fleurs à des prix plus bas que ceux de ses concurrents.

DE PLATE VZW

KONINKLIJKE OOSTENDSE HEEM- EN GESCHIEDKUNDIGE KRING

VERKOOP HUIZEN & APPARTEMENTEN

Immobiliën

® MYRIAM VYVEY

ALFONS PIETERSLAAN 47

8400 OOSTENDE

T 059 70 37 64

M 0475 51 80 62

WWW.VYVA.BE * INFO@VYVA.BE

Briefhoofd van bloemenhandel Auguste Smis in de Zuidlaan nr. 8 in Oostende.

De zaal was gespecialiseerd in het maken van bloemenmanden en boeketten voor feesten en huwelijken. Hij verkocht palmbomen, bloemen en planten voor tuinen en verzorgde ook de praalwagens van de vele optochten en stoeten.

Bij deelname in 1912 aan een bloemenwedstrijd voor de landbouwers van de kust, ingericht door het Stadsbestuur in de Koninklijke Gaanderijen, ontving hij acht keer de eerste prijs en kreeg vier eervolle vermeldingen

Bron: god.biboostende.be

ISSN = 1373-0762

DE PLATE

KONINKLIJKE HEEM- EN GESCHIEDKUNDIGE KRING (V.Z.W.)

Langestraat 69
8400 Oostende

Prijs Cultuurraad Oostende 1996.
Educatieve en permanente vormingsorganisatie.
Aangesloten bij de Oostendse cultuurraad en bij Heemkunde Vlaanderen vzw.

Statuten gepubliceerd in de bijlagen tot het Belgisch Staatsblad van 1-2 mei 1959, nr.1931, en de bijlagen tot het Belgisch Staatsblad van 16 juni 2004.

Tijdschrift – Jaargang 48
Nummer : 8
Maand : OKTOBER 2019

Lidmaatschap/jaarabbonnement: € 25
Kostprijs los nummer: € 4
Bankrekening: BE81 3800 0966 6224

Bestuur

VOORZITTER

Jean Pierre Falise

Hendrik Serruyslaan 78 bus 19
8400 Oostende
0475 344909 – 059 708815
jp.falise@outlook.com

ONDERVOORZITTER

Ferdinand Gevaert

Duinenstraat 40
8450 Bredene

SECRETARIS

Nadia Stubbe

Blauwvoetstraat 7
8400 Oostende
059 800289
plate.oostende@telenet.be

PENNINGMEESTER

Fernand Mus

Salvialaan 5
8400 Oostende
0473 862107
ferre.mus@skynet.be

Bestuursleden

Adriën Barbé

Nieuwpoortsestwg 82
bus 0302
8400 Oostende

Steve Barbé

Toekomststraat 37
8450 Bredene

Valère Prinzie

Euphrosina
Beernaertstraat 48 bus 3
8400 Oostende

Emile Smissaert

Hendrik Serruyslaan 4
bus 0501
8400 Oostende

Johan Van Roose

Kabeljauwstraat 5
8460 Oudenburg

Erebestuurslid

Koenraad Verwaerde

André Chocqueelstr. 1
8400 Oostende
0468 204025
Koenraad.verwaerde@telenet.be

Gilbert Vermeersch

Blauwkasteelstraat 98
bus 2 8400 Oostende

° Auteurs zijn verantwoordelijk voor de door hen geschreven stukken en weerspiegelen niet noodzakelijk de opinie van de kring. De binnengebrachte teksten zijn niet eerder gepubliceerd en dienen altijd voorzien van een duidelijke bronvermelding. Afbeeldingen, foto's en tekstovername is toegestaan na akkoord van de auteur en met verplichte bronvermelding.

° De Koninklijke Heem- en Geschiedkundige Kring De Plate vzw verklaart zich te houden aan de regelgeving, zoals gewijzigd, van de Belgische Privacywetgeving en gegevensbescherming. De vereniging is verantwoordelijk voor de verwerking van de persoonsgegevens van hun leden. Het bijhouden van de gegevens, het doel van het verwerken, onze gedragscode en zelfregulering betreffend, de rechten van de leden inzake het opvragen, wijzigen of schrappen werden in de privacyverklaring van de kring vastgelegd en gepubliceerd in het ledentijdschrift van oktober 2018.

IN DIT NUMMER

- Blz. 165 – 166: **Activiteiten.**
- Blz. 167 – 170: **Norbert Hostyn “Hedendaagse beeldende kunstenaars in Oostende”.**
- Blz. 171 – 172: **Luc François “Recensie: Koen Peeters – Een kamer in Oostende”.**
- Blz. 173 – 174: **Lionel Dewulf “De Herinneringsdoos – De raid op Walcheren”.**
- Blz. 175 – 181: **Yvan Van Hyfte “In het spoor van Louise Marie en Leopold I”.**

website: www.deplate.be

e-mail: plate.oostende@telenet.be

Telefoon: 059 516721

OKTOBER ACTIVITEIT

Donderdag 31 oktober om 14.30 u en 20.00 u

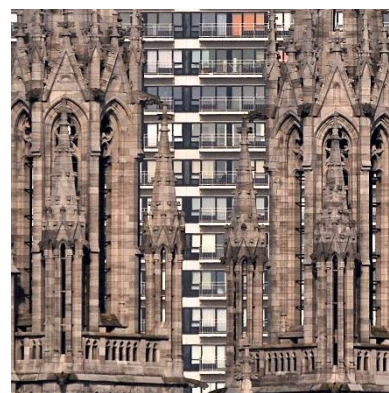
Stadsmuseum, Langestraat 69 Oostende

Door omstandigheden zal de in de jaarkalender aangekondigde voordracht niet doorgaan. Echter heeft bestuurslid Valère Prinzie gezorgd voor een fantastische vervangprogramma. Het betreft hier een digitale montage, genaamd:

“OOK DIT IS OOSTENDE”

De heer Valère Prinzie is een enthousiaste bestuurslid van onze Kring, benevens dit is hij ook lid van de Oostendse Fotoclub “De Meeuwen”. Deze fotoclub is al vijfenveertig jaar jong en staat voor introductie, vervolmaking, compositie, zwart-wit en kleuren, deelname aan nationale en internationale fotosalons, clubtentoonstellingen, projecties, contact met bevriende fotoclubs en nieuwe vriendschapsbanden. Kortom gaat het om het mooie in de wereld te laten zien en waarvan Valère Prinzie nog altijd de grote bezieler is. Nog vorig jaar toonde hij samen met de heer Patrick Pottier zijn digi-montage: “Kiek Kiek Oostende”.

*Op donderdag 31 oktober, **en dit in een middag- en avondvoorstelling**, toont Valère Prinzie een montage uit 2012 die destijds in première ging bij onze kring en daarna aan heel wat verenigingen in Oostende werd getoond. Dat er in Oostende veel verandert hoeft geen betoog. Dit merk je zo op als je door de straten loopt. Wat verdwijnt en wat er in de plaats komt is hoofdzakelijk vernieuwing, maar betekent dat ook verbetering? Dit gegeven brengt ons tot Valère Prinzie die alles vastlegt met de ironie en de spot van een kritisch Oostendenaar, die erg véél van zijn stad houdt. We gaan terug naar 2012 en maken samen een wandeling door de stad. Een universum met de zee, de straten en pleinen, de gebouwen en de haven, de dijk en het strand, de wolken en het licht.*

Voor deze projectie op groot scherm werkte hij samen met Jean Pierre Devolder tevens lid van onze kring en gekend cineast die voor ons in december, zoals gebruikelijk ieder jaar, een selectie Oostendse films zal vertonen.

*Zoals gewoonlijk kan er na de voordracht nagepraat worden in ons Visserscafé.
Iedereen welkom en de toegang is vrij.*

Tentoonstelling: Carnaval in Oostende

Stadsmuseum, Langestraat 69 in Oostende, van 19 oktober 2019 tot 26 april 2020
en in Bibliotheek Kris Lambert, Wellingtonstraat 17 in Oostende in november 2019.

Beide tentoonstellingen zijn samengesteld door de Koninklijke Oost. Heem- en Geschiedkundige Kring 'De Plate' en vullen elkaar aan. Het accent ligt op het beeldmateriaal, affiches en ander materiaal uit eigen collectie. Vanaf het begin van de 20^e eeuw tot op heden zien we dat carnaval of halfvasten voortdurend is geëvolueerd. Carnaval heeft zich steeds aangepast aan de tijdsgeest en is nog altijd actueel.

De tentoonstelling in de bibliotheek focust zich vooral op de groepen van buiten Oostende die deelnamen aan de stoeten (met materiaal van de bibliotheek).

De leerlingen van de Kunstacademie aan Zee zullen nieuwe werken maken rond het thema carnaval die te zien zijn in het Stadsmuseum.

HEDENDAAGSE BEELDENDEN KUNSTENAARS IN OOSTENDE

door **Norbert HOSTYN**

402. **VAN HOECK, Leopold**

Oostende, 1931-2016

Amateurschilder; schilderde stillevens

was gekend als uitbater van het pittoreske schelpenwinkeltje "Bij Pol" eerst in de Nieuwstraat, later op de Groentenmarkt. Het verplichte afscheid van zijn zo vaak gefotografeerde schelpenwinkeltje begin 2016, voor de man een persoonlijk drama, werd sterk gemediatiseerd.

Een blikvanger in zijn etalage was een zelfgemaakte driedimensionele nabootsing van een schelpenstillevens van Ensor met exact dezelfde schelpen

Iconografie: foto's van zijn beide winkels op de Beeldbank Oostende (nu BBKE)

403. **VAN HONACKER Hilde**

Keramische sculpturen

deelname aan "Buren bij Kunstenaars" in 2014, 2015, 2017 en 2018.

404. **VANHOOREN Suzy**

Beeldhouwster

Atelier: Gouwelozestraat 76

Beroepshalve kleuterleidster; leerlinge Vrije Academie Oostende

Tentoonstellingen:

-2012, Oostende, Molen van Stene Dorp

-2014, Oostende, Molen van Stene Dorp

-2017, Oostende, Molen van Stene Dorp

-diverse deelnames aan "Oostende voor Anker" (kunstenaarsdorp)

Suzy Vanhooren tijdens "Oostende voor Anker" (2018)

405. **VANHOUCKE Arthur**

Amateurkunstschilder

Lid van de Kon. Kunstkring Oostende; exposeerde in het Salon 1958 van de Oostendse Kunstkring met "Golfslag", "Landhuis", "Zonsondergang", "Duinen" en "Vissersboot"; woonde Nieuwpoortsesteenweg 274

406. **VANHOUTRYVE Emiel**

Kunstschilder

407. **VANHOUTTE Josyane**

Beeldhouwster

Oostende, 1946

Opleiding aan de Stedelijke Kunstacademie in Oostende bij Paul Perneel; werkt zowel non-figuratief als figuratief; auteur van o.a. het beeld "Roeier" aan de Gentse Watersportbaan, de "Paardenkop" op het binnenplein van de Wellington-Renbaan te Oostende, "Vuurvreter" bij de Brandweerkazerne (zie: 2009/294), "Zwaan" op Zandvoorde (zie: 2009/257), het monument voor wielrenner Freddy Maertens in Lombardsyde (onthuld 2004), het monument voor volkszangeres Lucy Loes (2004-2005; Visserskaai) (zie: 2010/265), de portretten van Karel Jonckheere (zie:

2010/264), Henri Steenacker (zie: 2013/19) en Danny Hamers (zie: 2013/19); het monument Koning Boudewijn (zie 2002/140), de buste Grace Kelly (2008; Monacoplein) (zie: 2009/263) en van het monument voor Elsie Knocken en Mairi Chisholm (onthuld 2014)(leper, tuin van Hotel Ariane); deelname 5de Salon van Oostendse Kunstenaars (2005, Feest- en Kultuurpaleis); deelname aan "Buren bij Kunstenaars" in 2013, 2014, 2015 en 2018; was beroepshalve kleuteronderwijzeres.

Adres: Prof Mc Leodstraat 15; had lang een atelier in de oude gasfabriek langs de vaart naar Brugge, later in de kelder van de H. Hartkerk.

Tentoonstellingen:

- 1988, Oostende, Galerie De Peperbusse
- 2008, Bredene, CC. Staf Versluys, 40 Oostendse kunstenaars
- 2011, Oostende BZIO-IMBO (7 kunstenaressen uit Oostende)

Verzamelingen:

- Boortmeerbeek: borstbeeld Lomme Driessens
- Lombardsyde: borstbeeld Freddy Maertens
- Middelkerke: stripfiguren "Fanny" (2007), "Cedric" (2008), "Marsupilami" (2009), "De Rode Ridder" (2010)
- Oostende, Brandweerkazerne: "Vuurvreter"
- Oostende, parterre Venetiaanse Gaanderijen: "Monument Koning Boudewijn" (2000).
- Oostende (Zandvoorde): "Zwaan" (2001 onthuld).
- Oostende, Visserskaai "Lucy Loes"
- Oostende, Rode Kruis: portret Dany Hamers

Literatuur:

- Kunstbeeld nu 1988 (tentoonstellingscatalogus). Oostende (Kursaal - Venetiaanse Gaanderijen).
- CW (= Walter Corveleyn), Ontmoeting met Josiane Vanhoutte, in: Noordzee-Magazine, 8,2, maart-mei 1990, p. 48-49.
- N. Hostyn, Beeldend Oostende, Brugge, 1993.
- Lexicon van West-Vlaamse beeldende kunstenaars, dln. 3 & 7.
- Engelen-Marx, La sculpture en Belgique à partir de 1830, Leuven, 2006.
- 40 Oostendse kunstenaars (tentoonstellingscat. CC Staf Versluys Bredene), Oostende, 2008.

Iconografie:

De Plate 1990/85 (tijdens restauratie sculptuur "Tir aux Pigeons")
SAOBB (nu BBKE) : FT/D1633, MO16207, PK/B1905

"Buren bij kunstenaars"

Een project van de Provincie West-Vlaanderen, jaarlijks sedert 2004.

Kunstenaars stellen hun atelier open voor bezoekers.

In praktijk exposeren vele deelnemers echter niet in hun eigen atelier, maar bv. in een galerie.

Het evenement loopt ook in Noord-Frankrijk.

2017 was de laatste uitgave onder auspiciën van de provincie. Daarna nam de Vlaamse Gemeenschap de organisatie over.

408. **VAN HOUTTE Kathleen**

Gent, 1955

Grafica; ouders waren beide prominente docenten welsprekendheid en toneelopleiding; studies aan het Stedelijk Secundair Kunstinstituut in Gent en aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten in Gent; was docente grafiek aan de Kunstacademie in Oostende; non-figuratieve grafiek; deelname 5de Salon van Oostendse Kunstenaars (2005, Feest- en Kultuurpaleis)

Woont in Hulst (NL); voorheen Euphrosina Beernaertstraat 57.

Tentoonstellingen:

- 1989, Oostende, Museum voor Schone Kunsten
- 2010, Oostende, BZIO-IMBO, Docenten Academie Oostende
- 2015, Oostende, Venetiaanse Gaanderijen ("Profumo di Mare")

Verzamelingen:

- Verz. Dexia Bank
- Ninove, Gemeentelijke Verz.
- Oostende, MU.ZEE (ex verz. M.S.K.O.)
- Wetteren, Gemeentelijke Verz.

Literatuur:

Lexicon van West-Vlaamse beeldende kunstenaars, 3, Brugge, 1994.

Iconografie:

SAOBB (nu BBKE) : M001306, AF/F1170

409. **VAN HOVE Georges**

kunstschilder

410. **VANHOVE Rita**

°1949

Leerlinge tekenkunst aan de Kunstacademie Oostende;

deelname aan het tentoonstellingsproject "Radar" (Venetiaanse Gaanderijen, Oostende, 2009)

Deelname aan project "Boekenruilhuisje" van de Oostendse Cultuurdienst (2016)

Deelname aan "Week van de Amateurkunsten 2017" (tentoonstelling in winkelpanden op de wijk Mariakerke)

411. **VAN HOVE Yasmina**

Oudergem, 1949

Pseud. : "Yasmina"

Kunstschilderes; leerlinge van Jules Lempereur ("Lem") in Brussel, van Oscar Bonnevalle en Jean-Guy Beernaert; portretten, naakten, marines, scheepsportretten, landschappen, stadsgezichten, reisindrukken, iconen, esoterie- en fantasietaferelen; volgde een beroepsopleiding schilderijenrestauratie bij Frederik Knockaert aan Syntra, Brugge (diploma 2003); veelvuldige deelname aan de "Zomeracademie" olv. o.a. Danny Bloes en Marc Plettinck; schilderde het portret van burgemeester Jan Piers in 1979 aangeboden door het stadspersoneel n.a.v. zijn 20 jaar burgemeesterschap; nam deel aan de tekensessies naar levend model bij kunstenaar Robert Verheyen; was mannequin in hoofdberoep.

Woont Hertstraat 4, voorheen Groentenmarkt 3.

Tentoonstellingen:

- 1978, Oostende, A.S.L.K.
- 1995, De Haan, Gemeentehuis
- 1996, Brussel, Brussels Royal Yacht Club
- 2000, Brussel, Brussels Royal Yacht club
- 2005, deelname 5de Salon van Oostendse kunstenaars (Feest- en Kultuurpaleis).
- 2005, Paris, Institut Océanographique ("Les Grands voiliers. Regards d'artistes")
- 2005, Paris, Musée de la Marine (39e Salon de la Marine)
- 2005, Gravelines, Petit-Fort Philippe
- 2006, Male (Sint-Kruis), Sint-Trudoabdij
- 2006, Soisy-sous-Montmorency, Orangerie du Val-Ombreux
- 2013-2014, Sluis, Galerie De 12 Apostelen
- 2016, Oostende, Het Leeshuus
- 2017, Oostende, Molen van Stene (in "Stene in de kunst")
- exposeert frequent tijdens maritieme evenementen zoals "Oostende voor anker" (kunstenaarsdorp), "Dagen van de Marine" in Zeebrugge.

Verzamelingen:

- Oostende, Kapucijnenkerk (Portretten van de H. Franciscus, H. Pater Damiaan, H. Moeder Theresa, H. Edith Stein en H. Pater Kolbe)
- Oostende, Kon. Heem- en Geschiedkundige Kring De Plate
- Oostende, Gidsenkring "Lange Nelle"
- Oostende (Stene), Heemkring 't Schorre

Literatuur: De Zeewacht, 22 oktober 1999.

Iconografie: SAOBB (nu BBKE) : M003597, M003598

Yasmina Van Hove (zaak voor kunstenaarsbenodigdheden Dubois, Parijs 2013)

(Vervolgt)

LIDGELD 2020

De lidmaatschapsbijdrage bij de Koninklijke Oostendse Heem- en Geschiedkundige Kring 'De Plate' blijft ook dit jaar op € 25!

Mogen wij vragen gebruik te maken van het bijgevoegd overschrijvingsformulier en het bedrag uiterlijk te storten vóór 31 december 2019. Om administratieve rompslomp te vermijden worden stortingen vanaf 01 maart 2020 beschouwd als bijdrage voor het lidmaatschap 2021. Derhalve worden de tijdschriften van 2020 niet meer nagestuurd!

Jean Pierre Falise,
Voorzitter

Nadia Stubbe,
Secretaris

Fernand Mus,
Penningmeester

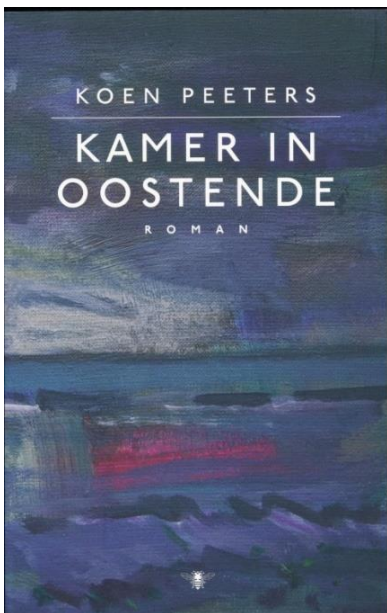
RECENSIE

KOEN PEETERS - EEN KAMER IN OOSTENDE *EEN KAMER IN EEN HUIS MET BLINDE RAMEN*¹

door **Luc François**.

“Oostende” is vandaag een hype. Diverse Bv’s en personen met een artistiek vleugje over zich heen vestigen er zich graag of hebben er op zijn minst een tweede verblijf. Ze zingen uitvoerig de lof van deze stad aan de boord van het continent, waar zovelen in de loop van de tijd zijn aangespoeld. Ik neem aan dat ze zich daarmee wat verwant voelen met al het schoon en minder schoon volk dat Oostende als verblijfplaats, als onderduikadres, als tussenstop of als hopeloos eindpunt heeft gehad. Bovendien doen ze het den volke graag kond dat zij ook zijn toegetreden tot dit selecte clubje. Een hype heeft twee hoofdkenmerken: het fenomeen duurt meestal niet te lang en het is eerder op emotie gebaseerd (een verlangen naar wat ooit was of – beter gezegd – naar wat nooit was) dan op rationele argumenten.

Koen Peeters draagt met zijn “Een kamer in Oostende” heel erg bij tot de bevestiging van deze hype. Zijn roman is in de pers uitvoerig aan bod gekomen en de besprekingen (alle zeer lovend) gewagen zelfs – zo noteren de recensenten het uit de mond van de auteur – van een bescheiden vergelijking met Ulysses van James Joyce! Hoog tijd dus om de roman zelf ter hand te nemen.

Peeters geeft in zijn verhaal het relaas van zijn ontdekking van de stad, meestal in gezelschap van de schilder Broucke. De auteur laat daarbij chronologie en geografie door elkaar lopen. Het is een heel vlot geschreven relaas over zijn vele ontdekkingen geworden. Hij ontmoet er en spreekt er met tal van personen. Hij refereert ook naar zij die al overleden zijn en die met Oostende ‘wat hadden’. Peeters ontdekt ook plaatsen: de bekende merkpunten van de stad krijgen een keurige beschrijving, met vermelding van hun eigen aard. Hij beschrijft ook gebeurtenissen die kenmerkend zouden zijn voor Oostende. Maar vooral laat hij de volgens hem typische kenmerken van Oostende uitvoerig aan bod komen: het licht aan de vloedlijn; de lucht gedurende de dag en de nacht; het volgens hem rauwe karakter van de Oostendenaars die blijkbaar recht voor de raap zouden zijn (en die dat meer zouden zijn dan personen die elders wonen – zonder dat hij specificeert waar dit dan zoal zou zijn: in de rest van Vlaanderen, van België, ...?). Het boek bevat veel aangenaam geschreven en prettig leesbare hoofdstukken, vol met duidelijk herkenbare passages.

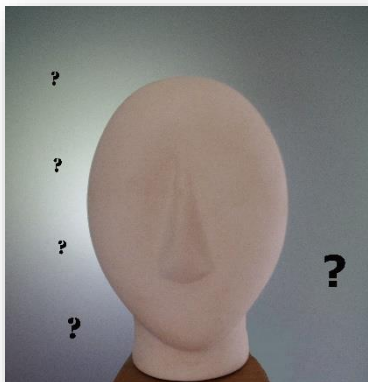
De bekende ‘fenomenen’ passeren de revue en treden graag op in deze roman. Het moet gezegd dat Peeters de nodige credits verleent aan zijn informanten. Hij vermeldt ze op zulke wijze dat het echt niet moeilijk is om zelfs diegenen die alleen met een voornaam zijn aangeduid te identificeren. Zijn bewering in het nawoord dat ook dat schijn kan zijn, is opnieuw een poging zich als romancier in te dekken.

¹ *Blinde ramen zijn een fenomeen in burgerhuizen uit de tijd van het cijnskiesrecht. Wie bijna kiesgerechtigd was, liet graag een blind raam aanbrengen aan zijn voor- of zijgevel. Daardoor werd het bedrag aan te betalen personele belasting (dit is een belasting op de uiterlijke kenmerken van rijkdom; niet te verwarren met de persoonsbelasting die we vandaag kennen) wat hoger en verwierf de eigenaar kiesrecht voor een of ander niveau dat voor hem anders net onbereikbaar was. Het prestige om kiezer te zijn mocht dus een prijs hebben.*

Peeters hinkt in zijn boek op twee benen: door zijn verslag een roman te noemen, maait hij alle mogelijke kritieken op onjuistheden en onvolledigheden weg voor de voeten van de recensent. Ik kan meteen mijn krabbels over hotel Beerblock en hotel Quitman weggooien, evenals mijn commentaar bij zijn bewering dat het Parkhotel 'ooit' een druk beklant hotel was: je kon er in 2017 immers nog een kamer huren voor 70 à 80 euro per nacht (ik had wat graag de papieren gelezen uit de wasmand met documenten die hij meekreeg van de zonen Duribreux!). Maar Peeters noemt zijn relaas ook een wetenschappelijk verslag (in de recensies valt hier en daar zelfs het woord 'antropologie'). Het is uiteraard zijn volste recht om twee benaderingen te mengen maar het maakt een kritische lectuur er niet eenvoudig op. Maar – zou Peeters wellicht zeggen – een roman hoeft je niet aan een kritische lectuur te onderwerpen. Maar een wetenschappelijk verslag toch wel, moet ik hier tegenover plaatsen. Bovendien heeft een wetenschappelijk onderzoek zo zijn vereisten en die zijn moeilijk terug te vinden in dit werk. Ik kan me voorstellen dat de auteur hierop zou antwoorden dat dit één van zijn valkuilen is in zijn 'roman'. Maar op die manier heeft hij natuurlijk altijd gelijk!

Eén van de hoofdkenmerken van dit boek is het hoge 'ons-kent-ons'-gehalte. Ik moet toegeven dat dit bij mij wat wringt. Ik had af en toe de behoefte om het raam open te zetten en zo de wierooklucht wat te laten wegdrijven. Peeters herleidt Oostende immers tot het groepje dat er in de voorbije jaren een hype van heeft gemaakt (met alle positiefs daaraan verbonden!). Maar laat hij nu echt Oostende zien? Maar kent hij Oostende nu echt, volledig, grotendeels, ...? Zijn kijk is eerder een schilfertje afgebladderde verf zoals hij er zoveel heeft verzameld op zijn zoektocht. Wie 'Een kamer in Oostende' als leidraad voor een bezoek zou willen gebruiken, zal heel tevreden zijn. Maar hij zal maar een klein gedeelte van deze boeiende stad leren kennen. Hij zal vaak moeten vaststellen dat hij op een blind raam stuit, waar hij een bredere kijk had verwacht.

Komaan, Peeters, neem je notaboek opnieuw ter hand en verlaat eens de begane paden en spreek eens met de vele anderen die nu in je roman niet aan het woord komen en die je nu hoogstens als anonieme passanten hebt gezien, maar die je als personages niet de moeite vond. Je hebt overtuigend aangetoond dat je ook dit zou kunnen!

Stel je vraag

De heer Etienne Verhoeyen, geassocieerde onderzoeker CegeSoma Brussel, Montenaken 121, 3202 Rillaar / TEL. 016/50 08 97 / stelt volgende vraag:

Ik ben op zoek naar gegevens over Pierre BENIEST, geboren in Oostende op 09.05.1902 en er overleden in 1978. Etienne Beniest werkte voor de «Intelligence Service» in Londen en rekruteerde na mei 1940 verscheidene Belgen voor deze dienst. Onder deze Belgen bevond zich de zeeman Henri Joseph LANOYE, geboren te Oostende op 23.11.1908 en die overleed in Duitsland in 1942.

Deze vraag om informatie kadert in een historisch onderzoek naar de werking van inlichtingendiensten in de periode 1940-44.

DE HERINNERINGSDOOS:

75 JAAR GELEDEN VANUIT OOSTENDE:

“DE RAID OP WALCHEREN”

door **Lionel DEWULF.**

Deze herdenkingsplaat aan de Visserskaai, ter hoogte van het Montgomerydok, herinnert ons aan een grote militaire operatie uit de tweede wereldoorlog. Deze operatie was niet alleen van kapitaal belang voor de geallieerde zaak en de zegevierende opmars van de bevrijdingslegers. Ze kreeg vooral een bijzonder karakter omdat Belgische troepen er aan deelnamen en de operatie startte vanop Belgisch grondgebied.

Een eenheid van Belgische commando's werd in Engeland opgeleid onder bevel van kapitein Georges Danloy (° Brussel, 9 februari 1911 + Hoei, 19 oktober 1999).

Georges Danloy was reserveofficier bij de artillerie toen hij (als luitenant) opgeroepen werd om deel te nemen aan de Achttiendaagse Veldtocht. Na afloop hiervan kon hij zich niet neerleggen bij de nederlaag. Daarom besloot hij de strijd voort te zetten en vertrok naar Engeland.

Bij de Belgische strijdkrachten in Groot – Brittannië leidde luitenant en later kapitein Danloy een peloton en daarna een compagnie fuseliers. Hij slaagde erin bevel te krijgen over een Belgische eenheid die deel uitmaakte van de Commandotroepen die de Britten aan het oprichten waren. De Belgische compagnie van ongeveer 100 man specialiseert zich in amfibieoperaties in raids.

In december 1943 namen de Belgische “groene mutsen” deel aan een eerste militaire operatie op het front in Italië, vooraleer te vertrekken naar Joegoslavië en Griekenland. Teruggeroepen naar

Londen, kwamen de Belgische commando's te laat om deel te nemen aan de landing in Normandië.

Verscheidene maanden later kregen zij echter de kans om zich te onderscheiden, ter gelegenheid van de operatie "Infatuate" op het eiland Walcheren, dat uitgebouwd was tot een echt fort door de Duitsers maar waarvan de bevrijding absoluut nodig was om de vrije doorgang te verzekeren naar de haven van Antwerpen, die al sinds september bevrijd was.

In de nacht van 31 oktober en 1 november 1944, even na middernacht, vertrokken 130 vaartuigen, landings- en steunvaartuigen uit de haven van Oostende, met aan boord Belgische en Noorse commando's evenals Britse Royal Marines. De gevechten duurden acht dagen. Op 8 november was alle weerstand gebroken.

De herinneringsplaket die herinnert aan de raid op Walcheren vanuit Oostende, werd aanvankelijk aangebracht tegen de stormmuur aan de Visserskaai en werd op zaterdag 20 april 1985 officieel ingehuldigd door Burgemeester Julien Goekint, zelf oud para-commando. De plechtigheid verliep in aanwezigheid van de Ambassadeurs van Noorwegen, Groot-Brittannië en Nederland, alsook van een vertegenwoordiger van de Koning.

Na de aanleg van de vernieuwde Visserskaai kreeg de plaket opnieuw een ereplaats. Echter, velen lopen er voorbij zonder deze te zien of te weten waaraan herinnerd wordt. Zo klein is de plaket nochtans niet: 1m70 op 0m90. Het is een kunstwerk van Willy Bosschem, gekend artiest en toenmalig Directeur van de Stedelijke Kunstacademie. Het stelt symbolisch de bevrijding van het eiland Walcheren voor door de commando's vertrokken uit Oostende. De uitvoering werd toevertrouwd aan de leerlingen van de keramiekklass van genoemde instelling.

Bronnen:

- Wikipedia: "Georges Danloy" en "Raid op Walcheren".
- Norbert Hostyn: Herdenkingsplaket "Raid op Walcheren" / De Plate, januari 1987 blz.12.

*'t Ostends café serveert
lekkere biertjes
met een zeer
uitgebreid assortiment
Noordzee delicatessen!*

Visserskaai 29-30
Oostende
0489/ 981 331

Gesloten op maandag en dinsdag, behalve tijdens schoolvakanties

Specialiteit:
verse vis!

*... met de lekkerste frietjes
van Oostende*

Gesloten op maandag

IN HET SPOOR VAN LOUISE MARIE EN LEOPOLD I (1831 – 1865)

door *Yvan Van Hyfte*.

Op 16 juli 1831 maakt prins Leopold von Saksen-Coburg-Saalfeld met het Koninklijke jacht “Crusader” de moeilijke oversteek van Dover naar Calais. De dag erop steekt hij om 11 uur de Belgische grens over waar voor hem een nieuw leven begint in een land dat hij niet kent. Na de De Panne, Veurne en kleine polderdorpen is het de beurt aan Oostende dat hem triomfantelijk onthaalt. Aan de stadspoort wacht burgemeester J.B. Lanszweert met de stadsoverheden hem op en overhandigt hem, volgens de traditie, de sleutels van de stad. Vanop de vestingen worden 101 ertalvo's gelost. Te midden van een juichende menigte waaronder enthousiaste Britten begeeft het gezelschap zich naar de Grote Markt, geëscorteerd door de Rederijderskamer en de drie boogschuttersverenigingen. Na een luisterrijk banket van 50 couverts overnacht de prins in de woning van de Oostendse burgemeester waar ooit Napoleon I met zijn vrouw hebben gelogeed. In de verlichte stad gaat het feest verder tot diep in de nacht.

De dag daarna verlaat hij Oostende om pas twee jaar later als koning Leopold I met zijn nieuwe, half zo oude Louise Marie d'Orléans er terug te keren. Het huwelijk (uit staatsraison) met de oudste dochter van de Franse koning Louis Philippe was de beste waarborg tegen de militaire agressies vanuit het zuiden.

Op 07 augustus 1833 zien de Oostendenaars voor het eerst een tengere, wat schuwe, verlegen koningin (toen al een zwakke gezondheid) die met de trekschuit vanuit Brugge was aangekomen in Sas Slijkens. Twee weken eerder was ze bevallen van haar eerste zoon, Louis Philippe. Pas in augustus 1834 kiest Leopold het onbeduidend stadje aan zee als zomerresidentie: het begin van een lange reeks bezoeken en verblijven van korte en langere duur. Hij huurt ² in de Langestraat op nr. 69 een 18de -eeuws herenhuis in de rij met een tuin en een koetspoort die uitgaat op de Kapucijnenstraat. Van “paleis” kun je moeilijk spreken; niet ingericht, te klein voor de hele familie. Uit zijn particuliere correspondentie vernemen we onder meer het aantal baden dat Louise Marie nam. Zo nam ze op 09 augustus 1834, haar 2de huwelijksverjaardag, haar eerste zeebad ³. We kunnen slechts gissen hoe het er moet aan toe gegaan zijn.... Het zal niet in “Le Paradis” geweest zijn; de kuisheid eiste haar rechten op.

De Langestraat met rechts het Koninklijk Paleis.

Foto Daniëls, 1867 (verz. Abeels)

Twee dagen later zien de vorsten vanuit het “Pavillon des Bains”, een door toeristen druk bezocht café langs de zeedijk, roeiwedstrijden die te hunner ere op zee worden gehouden. Ze zijn ook aanwezig bij een schutterswedstrijd van de Sint-Sebastiaansgilde (15 augustus 1834). In september bezoeken Leopold en Louise Marie Prinses Victoria die met vakantie is te Ramsgate.

² De weduwe van eigenaar E.J. Serruys tekent op 12 maart 1835 een huurcontract met de secretaris van de koning.

³ J. Puraye en H.O. Lang, “Lettres de Leopold I”, 1973 p.273.

Op 15 oktober 1834 schrijft hij naar zijn zus Sophie: het verblijf in Oostende heeft Louise deugd gedaan. Toch is het jammer dat ze in haar jeugdige leeftijd zo mager en krachteloos is; er is niets jeugdigs of fris in haar gestel...⁴.

1838 is voor Oostende het begin van een snelle toeristische ontwikkeling. Alleen al door zijn regelmatige aanwezigheid zorgde Leopold I voor de basis van het Oostends (bad)toerisme waarop zijn zoon Leopold II krachtig verder zal bouwen. Al in zijn troonrede van 9 juni 1833 had hij aan de beide Kamers een spoorwegwet aanbevolen en dit bekrachtigd door de wet van 01 mei 1834. Daarin steunt hij een ambitieus project dat tenslotte uitmondt in een (voorlopige) stationsterminus buiten de stadsmuren wat toen nog gemeente Stene was⁵. F. Waeyaert en F. Gevaert vertellen uitgebreid in de brochure, uitgegeven ter gelegenheid van Open Monumentendag 1999, wat er de hele week vooraf en op 28 augustus 1838 zo allemaal gebeurde. Koning en Koningin die al op 11 augustus in Oostende verbleven, zagen om 17.30 uur hoe de allereerste officiële trein de Belgische kust bereikte.

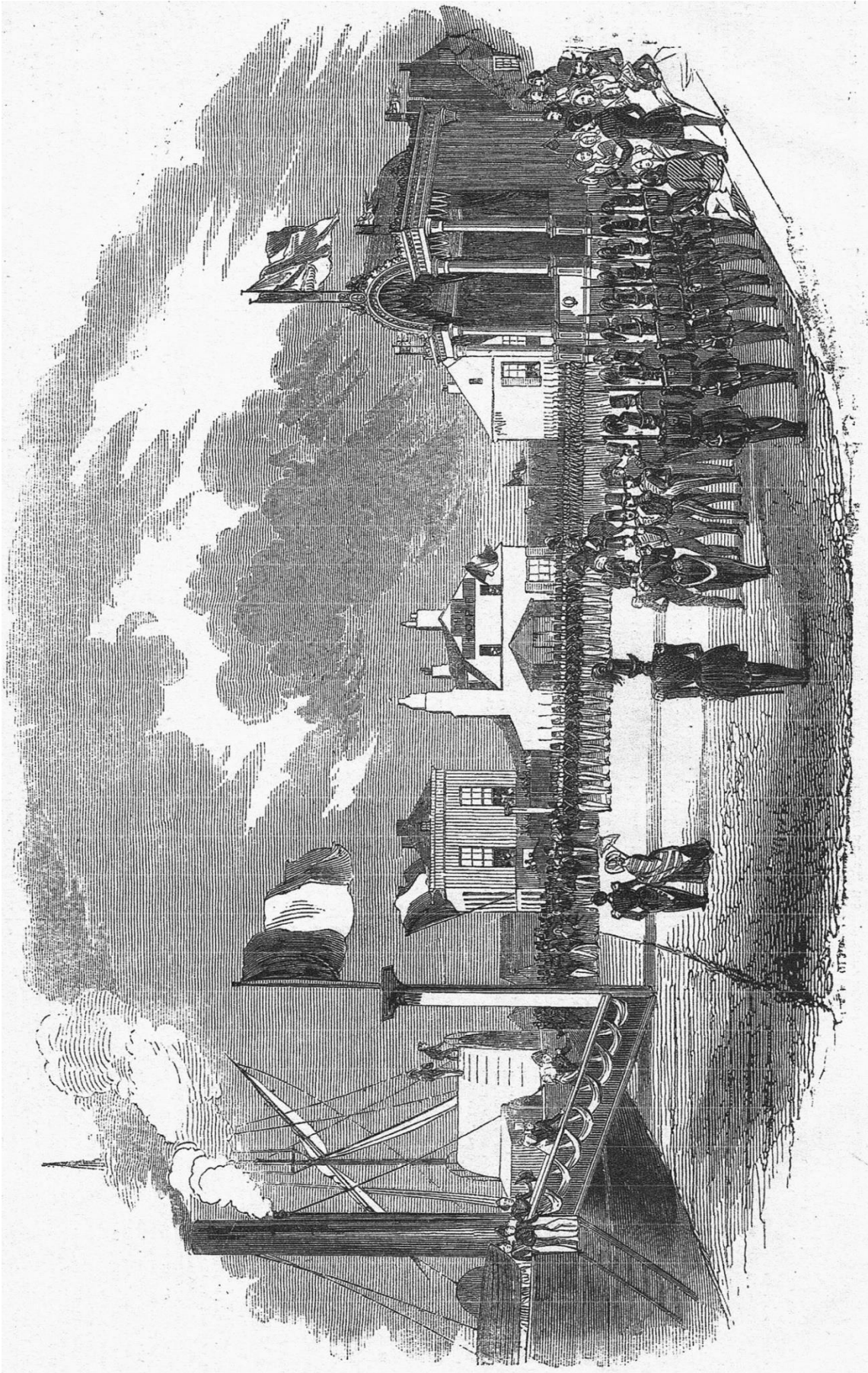
13 september 1843, Hoog familiebezoek! Het Koninklijk jacht HMY Victoria and Albert, met aan boord het Britse koningspaar, arriveert die dag vroeger dan verwacht⁶. Ondanks het druk programma voelt Victoria zich onmiddellijk «ad Home»: bezoek aan de stad, galadiners in het stadhuis, opgeluisterd door de muziekkapel van de Gidsen, een theatervoorstelling in de Weststraat, een strandwandeling, een rit in stad vanop een 'char à bancs'...⁷. Al staat de badstad nog in zijn kinderschoenen, Oostende regelt 5 dagen lang de zaken goed.

⁴ J. Puraye en H.O. Lang, op.cit. p.283.

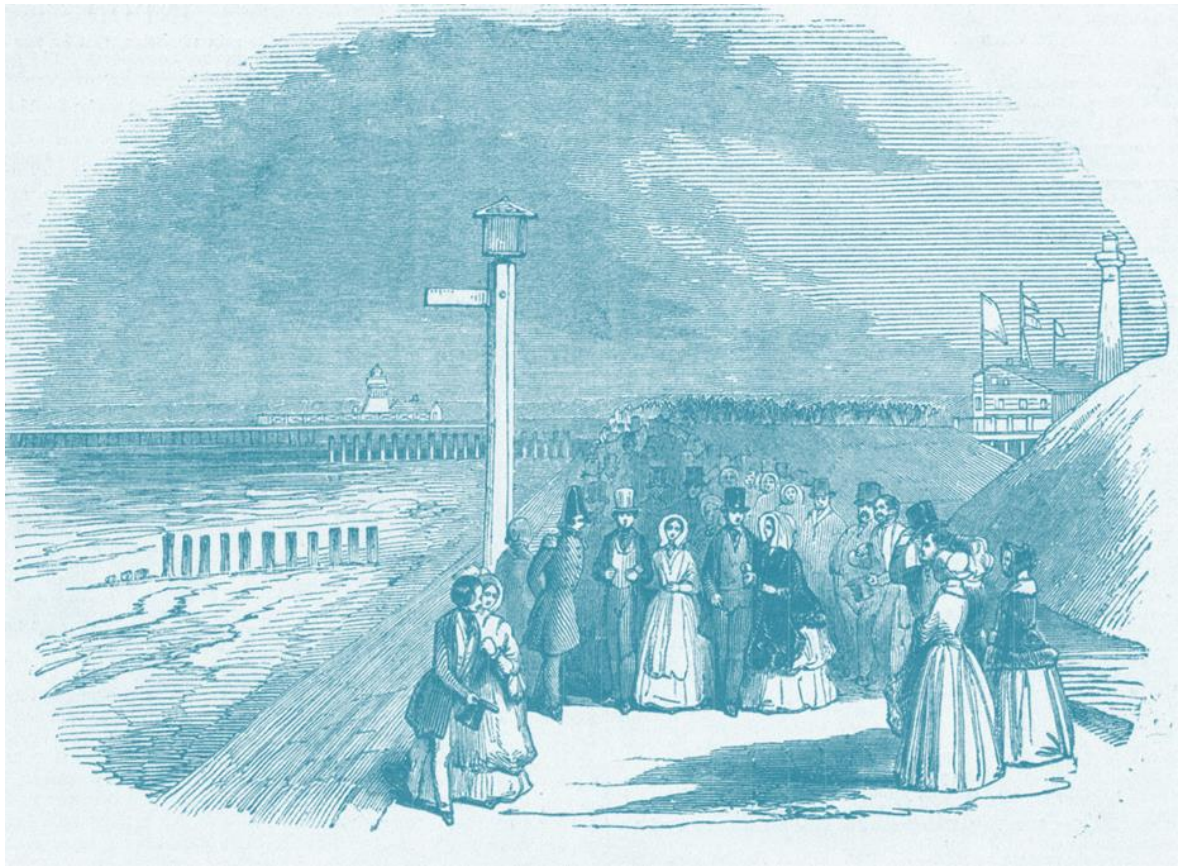
⁵ F. Gevaert, Anderhalve eeuw spoor en stations te Oostende – De Plate; in: 1990 p. 174-178.

⁶ A. Verbouwe vermeldt in zijn "Iconografe van het arrondissement Oostende" – 4 nummers over her boek: n° 472, 473, 474, 475.

⁷ - J.L. Van Wassenhove, Uit de dagboeken van Queen Victoria. Het Koninklijk bezoek aan Oostende in september 1843, in: De Plate; 2013, p. 196 – 208.

HER MAJESTY LANDING AT OSTEND – 13 SEPTEMBER 1843.

THE ROYAL PARTY AT THE GREAT DYKE OF OSTEND.

THE QUEEN AND PRINCE ALBERT, AND THE KING AND QUEEN OF THE BELGIANS, WALKING ON THE SANDS AT OSTENDS.

Paul-Jean CLAYS – Olieverf op doek, 1843
 “De aankomst van het zeiljacht van Koningin Victoria te Oostende”.
 Collectie Stad Oostende, in permanent bruikleen bij Stadsmuseum, Oostende.

Al duurde de oversteek soms 7 uur, de band met het land van zijn vroeg overleden echtgenote en Engelse Kroonprinses Charlotte († 1817) is altijd sterk gebleven. Nog vóór de eerste Belgische pakketboot, de “Chemin de Fer”⁸ op 04 maart 1846 voor het eerst de post naar Dover bracht, was de Koninklijke familie al verscheidene keren ingescheept, onder meer op 28 augustus 1837 en op 04 september 1838 naar Dover. Een bewijs van zijn regelmatige augustusvakantie aan zee. Concrete aanwijzingen heb ik nog niet gevonden maar vanuit zijn beleid zal Leopold ongetwijfeld de bezieler geweest zijn van de nieuwe zeevaartlijn die, net als de trein, Oostende als een centrum van internationaal verkeer op de kaart zet.

Na de geboorte van hun vierde kind, Charlotte (1840), vervreemdt Leopold van zijn vrouw. Vaker en langer trekt hij alleen naar de Ardennen of komt hij alleen aan in Oostende of doet hij vrijwel elk jaar een gezondheidskuur in het mondaine kuuroord Wiesbaden. Louise krijgt dan weer de toestemming om per trein voor enkele dagen naar de kust te komen. Vanaf 1845 ontstaat een hevige romance tussen hem en zijn jonge maîtresse, Orcadie Claret.

Zeilwedstrijden of regatta's, een typisch Engelse aangelegenheid, werden in Oostende dat toen een toenemende Anglomanie kende, door Britten geïntroduceerd. Tussen 09 en 12 juli 1846⁹ grijpen de allereerste wedstrijden plaats vanuit Oostende naar Dover. Met zijn geldelijke steun¹⁰ en zijn aanwezigheid zal Leopold als beschermheer ongetwijfeld de zeilsport promoten. Wellicht zat hij op de terrassen van de “Cercle du Phare” voor het spektakel. In juli 1847 woonde hij de “regatta's van Oostende” bij in gezelschap van de Hertogin van Kent¹¹.

⁸ Een van de salons van de «Chemin de Fer» was ingericht als koninklijke suite.

⁹ 1846 was het jaar van de stichting van de Cercle des Regates, de voorloper van de huidige Koninklijke Jacht Club Oostende.

¹⁰ R. Ouvry, 150 jaar wedstrijdzeilen (1988), p.13.

¹¹ De hertogin van Kent (1786 – 1861) was prinses Victoria en moeder van de Engelse Koningin Victoria (1837 – 1901); ze was tevens de schoonzus van Leopold I.

Eind juni 1849 onderneemt Louise nog een reis naar Engeland en keert op 19 juli terug. Ze voelt dat ze niet lang meer te leven heeft. Aanvallen van neerslachtigheid, altijd maar hoesten, ze ziet er mager uit en is snel vermoeid ¹². Haar gezondheid wordt in 1850 uiterst zorgwekkend. Leopold lijkt zich niet bewust te zijn van de ernst van de toestand. Wie zich wel zorgen maakt, zijn Victoria en haar man. Met hun jacht zeilen ze op 21 augustus vanuit Osborne naar Oostende in de hoop er Louise aan te treffen. Tevergeefs! Enkel de koning en zijn twee zonen zijn in de Langestraat, waar de Britten slechts één nacht logeren.

De dood van haar verbannen vader Louis Philippe, in augustus 1850; haar man is voortdurend op reis – soms ziet ze hem weken niet -; haar zwaar zieke tienjarig dochtertje Charlotte; zijn openlijke relatie met zijn minnares¹³: dit alles ondermijnt haar helemaal. Begin september 1850 besluit Leopold haar over te brengen naar het grote rijhuis in Oostende. De zuivere zeelucht zal haar wel opknappen, luidt het. Een onbegrijpelijke en absurde beslissing. Het is er koud, vochtig, het regent. Onmogelijk kan ze de trappen op naar haar kamer. In een rieten mand wordt ze met een katrol naar boven gehesen. Op 02 oktober schrijft Louise Marie haar laatste brief naar haar moeder, die 6 dagen later met haar dochter Clémentine en haar zonen, de hertogen van Aumale en Joinville, in het holst van de nacht aankomt. Marie Amélie waakt bij haar stervende dochter terwijl de rest van de familie in Hôtel Fontaine logeert.

11 oktober 1850. De kamer en de sterfscène, in wat nu de locatie is van het Oostends Historisch Museum De Plate, zijn onbekend: een mahoniehouten bed met baldakijn, Empirestijl, colonnades, een zeer benepen kabinet, een witte schim, de koning met haar kinderen en de Franse familie...¹⁴. Om 04 uur 's Ochtens verliezen 3 kinderen hun 38 jarige moeder....

Op 14 oktober 1850 rijdt een door zes paarden bespannen lijkkoeits via de Comediestraat, het Wapenplein en de Sint-Thomasstraat naar het station van Oostende, van waaruit het stoffelijk overschot naar Brussel wordt overgebracht en opgebaard in de kerk van Laken. Op 24 oktober wordt een plechtige dienst gezongen in Sint-Goedele.

Na de dood van Louise-Marie maakt Leopold met zijn kinderen vanuit Oostende (wat wijst op zijn aanwezigheid ter plaatse) geregeld de overtocht naar Engeland: 1851: van 02 juni tot 4 juli; 1853: van 21 oktober tot 06 november; 1855: van 02 juli tot 27 juli; 1856: van 17 maart tot 30 maart; 1858: op 02 juni vertrokken en in 1861: op 21 mei richting Buckingham Palace ¹⁵. Veel Britse toeristen zien hem in de zomers van 1860 en 1863 wanneer hij in “het paleis ter ere van de oudste zoon van de Italiaanse koning Amedeo di Savoia (1845 – 1890) ¹⁶ een groot banket geeft.

In 1863 laat Leopold, al ziek, in de duinen van Mariakerke, twee houten gebouwen – de voorlopers van het latere Koninklijk Chalet – optrekken. Nog in datzelfde jaar legt hij bij het sinds 1862 afgedankte “Prinsenspark”, ter hoogte van de huidige Hofstraat, op 08 augustus de eerste steen van een zomerpaleis dat zijn zoon amper half voltooid laat afbreken.

In 1865 vinden we hem nog sporadisch terug in Oostende (02 maart en 31 augustus). Op 12 maart 1865 wordt een delegatie van het stadsbestuur in audiëntie ontvangen in de Langestraat; ze komt er pleiten voor een ontmanteling van de nutteloos geworden stadsvestingen die een hinder zijn voor de ontwikkeling van de stad tot toeristisch centrum. Met succes: acht dagen nadien meldt de Minister van Oorlog in de Senaat dat de stad officieel niet langer een militair bolwerk is. Kort daarop bezoekt hij voor het laatst op Engelse bodem zijn nicht en weduwe Victoria. Hij loopt er een

¹² 4 zwangerschappen in amper 7 jaar: Louis Philippe (1833), Leopold (1835), Philippe (1837), Charlotte (1840).

¹³ In november 1849 schenkt ze hem een buitenechtelijke zoon.

¹⁴ Michel Van Cuyck, leraar aan de Academie en de best mogelijke kunstschilder die zo snel beschikbaar was, krijgt de opdracht om te tekenen op haar sterfbed. De tekening, omgezet in lithografie, gaat het land rond. Het Oostends Stadsmuseum bezit een lithografie door Colleye naar een tekening van Michel Van Cuyck: S.M. la Reine des Belges à son lit de mort.

¹⁵ A. de Burbure de Wesembeek, Eeuwfeest der lijn Oostende – Dover 1846 – 1946, p. 75,77,78,79.

¹⁶ Later de koning van Spanje.

longontsteking op en moet wekenlang het bed houden. Hij keert terug met een kwalijke bronchitis. Nog altijd hebben zijn artsen niets geleerd uit de tragische dood van Louise-Marie. Ze vinden dat een gezondheidskuur in de Oostendse zeelucht zeer heilzaam zal zijn. Maar een hevige koorts verplicht hem naar Laken terug te keren. Hij laat een stad in volle ontwikkeling definitief achter zich. Hoe hij “het laatste gevecht” aangaat, is te lezen in het boeiende en heel toegankelijk boek van historica Henriette Claessens die kon putten uit totaal nieuw archiefmateriaal.

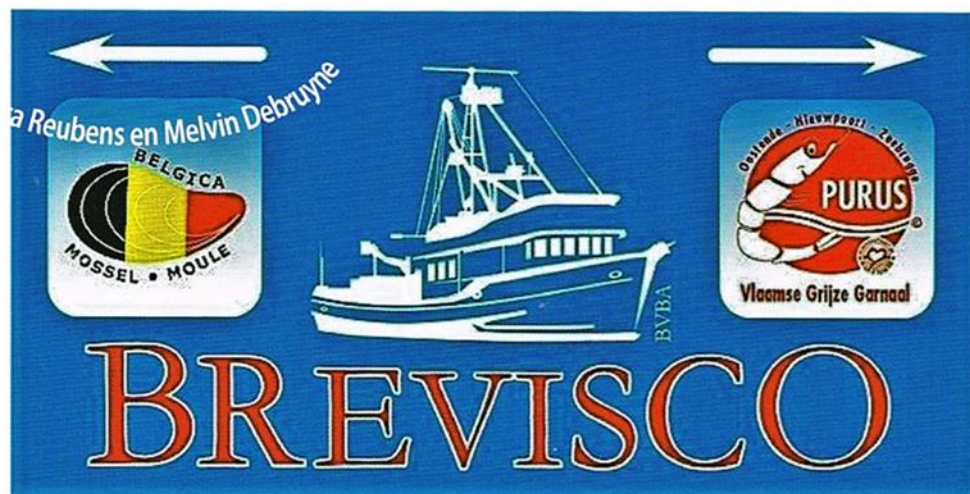

*Olieverfschilderij, J. MEGANCK – “Dood van Koningin Louise Marie”.
Op 02 mei 2003 door de Civiele Lijst van de koning in bruikleen gegeven aan het Koninklijke
Oostendse Heem- en Geschiedkundige Kring De Plate (foto Valère Prinzie).*

Aanvullende Bibliografie:

- BRUNNE Carlo, Leopold I et son temps (1942).
- DE BIE Mark, De Coburger Leopold I, een monoloog als zelfportret (1990).
- Histoire de Leopold, premier roi des Belges (1835).
- VAN WIN Jean, Leopold I, le roi franc-maçon (2006).
- CLAESSENS Henriette, Leven en liefdes van Leopold I (2002).
- ASHDOWN Dulcie M, Victoria and the Coburgs (1981).
- Leopold I en zijn tijd: nationale tentoonstelling (1965).
- BRONNE Carlo, Lettres de Leopold I.
- SAINT ANDRÉ TAILLANDIER, Le roi Léopold I et la reine Victoria (2d) (1878).
- CORTI E, Leopold Ier, oracle politique de l'Europe (1927).
- DENECKERE Gita, Leopold 1, de eerste koning van Europa (2011).
- MATCHESANI Frederic, Léopold I, roi diplomate (1850 – 1865) (2007).
- DEFRANCE Olivier, Léopold I et le clan Coburg (2004).
- Vie de Louise d'Orléans, reine des Belges (1851).
- KERCKVOORDE Mia, Het vergeten leven van Louise-Marie (1988).

Purus Garnalen
Vlaamse grijze garnalen zonder bewaarmiddelen, gepeld en ongepeld
Garnaalkroketteren | Belgische hangcultuurmosselen uit volle zee
Dagelijkse aanvoer van verse vis
Breviscp bvba
Vismijnlaan 19-21 Oostende
Bestellingen: Monique 059/27.67.01

*Thuisverpleging
Jill*

Lauwereins Jill
0495 506886

Alle mutualiteiten

Bent u op zoek naar een professionele vertaalster of communicatie professional met een hart voor haar vak?

Passion Kommunikation

Sarah Zollmarsch (zaakvoerdster)
Toekomststraat 37
8450 Bredene
België

Vertalingen NL / FR / DE / EN – Duitse Copywriting & Editing – Communicatie – Webdesign – Project Management

Contact: 0489 788 214 // passionkommunikation@gmail.com

Purus Garnalen
Vlaamse grijze garnalen zonder bewaarmiddelen, gepeld en ongepeld

Taverne
De Zeegeuzen

Uit sympathie

Kapucijnenstraat 39
8400 Oostende

0496 / 93 73 09

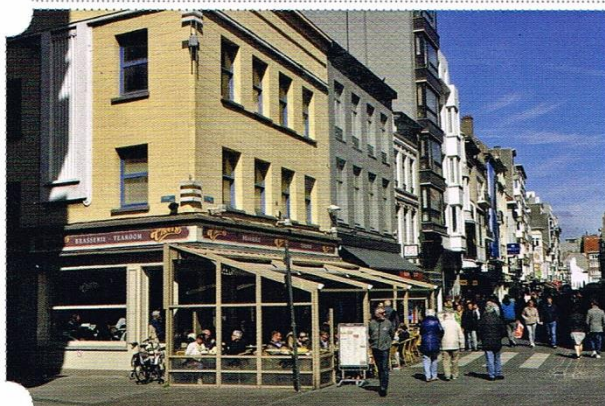
Boekhandel 'New Corman'

Uit sympathie

Witte nonnenstraat 38
8400 Oostende

059 / 70 27 24

welcome@cormanoostende.be

Brasserie Tea-Room

CHEERS

Adolf Buylstraat 53 8400 Oostende 059 51 32 32
Lekkere snacks - biertjes - wijntjes - koffie
vriendelijke bediening in gezellig interieur of op terras

elkde dag open

**MOOI
DRUKWERK
WERKT!**

Drukkerij : Brugsesteenweg 103 • 8420 De Haan - Wenduine
Op afspraak : Populierenlaan 76 • 8450 Bredene
Tel. 050 42 58 48 • info@drukdeleu.be • www.drukdeleu.be

FAMILIE-
VERENIGINGS-
PUBLICITEITS-
HANDELS-
DRUKWERK

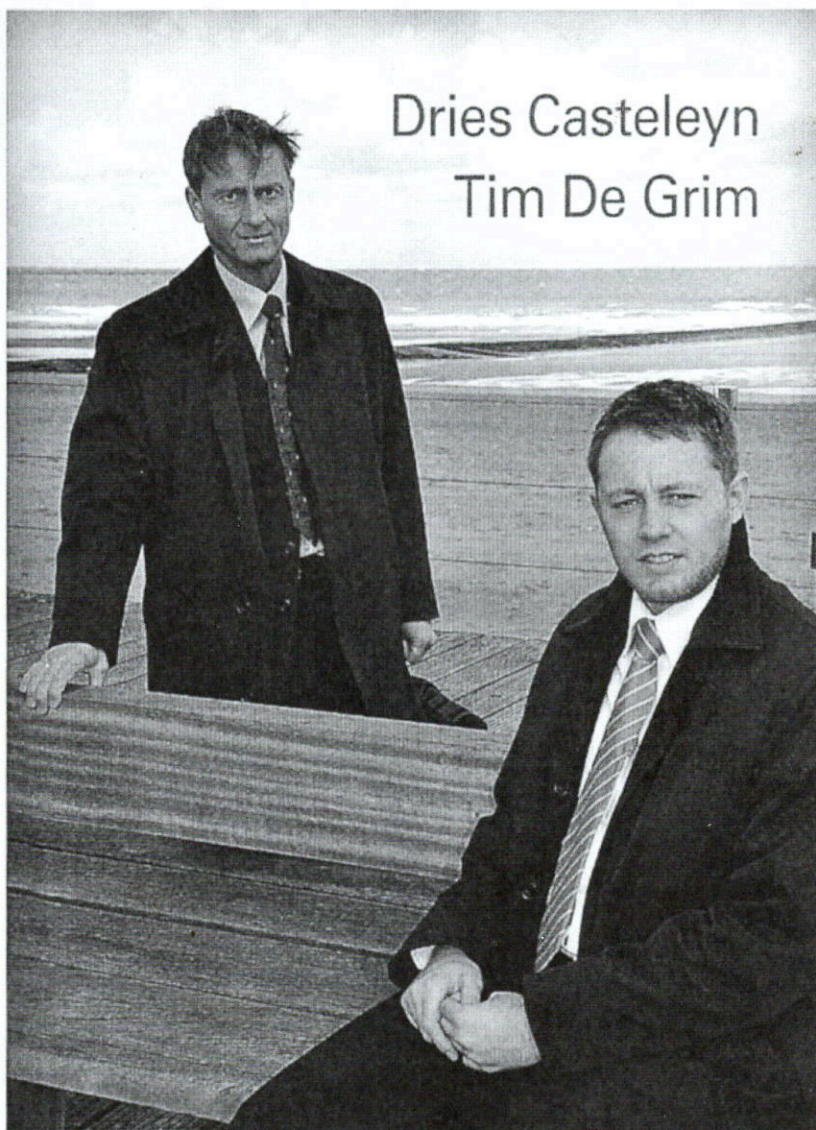
CAFE Leopold

NIEUW - NOUVEAU - NEW

CAFÉ
OP DE ZEEDIJK
BAR
SUR LE FRONT DE MER
BAR
ON THE SEAFRONT

ALBERT 1 PROMENADE
8400 OOSTENDE
+32 (0)59 443 506

WINKEL

Torhoutsesteenweg 160 - 8400 OOSTENDE

FUNERARIUM

Torhoutsesteenweg 173 - 8400 OOSTENDE

T 059 44 80 84

www.uitvaart-oostende.be